

**Burmistrz
Gminy i Miasta
Lubomierz**

MGOPS.K.8112/1/2020

**URZĄD GMINY i MIASTA
LUBOMIERZ**

WPLYNĘŁO: ZAL.

25. 03. 2020

L.dz. Podpis

Skierowano do

Znak sprawy

Lubomierz, dnia 25 marca 2020r.

Pan
Michał Pater
Przewodniczący Rady Miejskiej
Gminy Lubomierz

W załączeniu przedkładam Radzie Miejskiej Gminy Lubomierz, Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Lubomierz w 2019 roku.

Burmistrz
Gminy i Miasta Lubomierz
Mark Chrabaszcz

**BURMISTRZ
GMINY I MIASTA
Lubomierz**

**RADA MIEJSKA
GMINY LUBOMIERZ**

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w Gminie Lubomierz w 2019 roku**

Sporządził:
Bogdan Łużny
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Lubomierzu

Lubomierz, 25 marca 2020r.

Informacja dotycząca funkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Urzędu Gminy i Miasta w Lubomierzu. Zawiera ona analizę danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem zarówno Ośrodka Pomocy Społecznej jak i Urzędu Gminy i Miasta w Lubomierzu.

System pomocy społecznej w 2019 roku obejmował wsparciem 148 rodziny w tym 277 osób (jest to pomoc finansowa, rzeczowa, praca socjalna i inna). Ponieważ Gminę Lubomierz na dzień 31 grudnia 2018r. zamieszkiwało 5959 osoby, z dokonanej analizy wynika, że 4,65% ogółu mieszkańców Gminy zostało objętych pomocą społeczną.

Tabela nr 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2019r.

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin z 1 dzieckiem	Liczba rodzin z 2 dziećmi	Liczba rodzin z 3 dzieci i więcej
2019	148	277	6	11	14

Należy zwrócić uwagę, że od kilku już lat liczba osób korzystających z pomocy społecznej sukcesywnie maleje.

Tabela nr 2. Najczęstsze powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w 2019r.

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		
	Ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	117	75	216
Bezrobocie	54	40	142
Niepełnosprawność	98	58	168
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	8	5	30
Alkoholizm	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	8	62
Długotrwała lub ciężka choroba	68	38	112

Źródło: MGOPS w Lubomierzu: Sprawozdanie MPiPS-03 – stan na dzień 31.12.2019r.

W 2019 roku głównym powodem przyznawania świadczeń było ubóstwo (117). Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były: niepełnosprawność (98), długotrwała lub ciężka choroba (68), bezrobocie (54),), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (8), potrzeba ochrony macierzyństwa (11).

Z powyższego wynika, że wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, ubóstwo i długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych pozostają jednym z głównych powodów korzystania z pomocy.

Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych lokuje się na 5 miejscu wśród powodów udzielenia pomocy i wsparcia. Szczególnie niepokojąca w przyszłości może się okazać rosnąca liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Powyższe wnioski potwierdzają konieczność wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, w celu poprawy funkcjonowania rodzin oraz zmniejszenia zjawiska dezintegracji rodziny w postaci wychowywania dziecka poza rodziną biologiczną.

Przyczyny tych trudności wynikają z niskich kompetencji wychowawczych, rozbicia rodziny, uzależnień, zaburzeń osobowości lub chorób psychicznych, przemocy, czy pogorszeniu statusu rodziny, w tym bezrobocia.

Tabela nr 3. Ilość rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych.

Rok	Ilość rodzin
2019	224

Tabela nr 4. Ilość rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego.

Rok	Ilość rodzin
2019	575

Tabela nr 5. Ilość rodzin korzystających z pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendium szkolne).

Rok	Ilość rodzin	Ilość osób
2019 – I półrocze	36	69
2019 – II półrocze	25	54

Tabela nr 6. Ilość rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych

Rok	Ilość rodzin	Ilość świadczeń
2019	25	287

Tabela nr 7. Ilość rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego

Rok	Ilość rodzin	Ilość osób
2019	48	65

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wspieranie rodziny prowadzone jest w formie:

1. pracy z rodziną,
2. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Zadania te głównie realizowane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu.

Praca z rodziną- asystent rodziny

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu zatrudnia jednego asystenta rodziny. W 2019 roku asystent rodziny pracował z 3 rodzinami.

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do Kierownika MGOPS z wnioskiem o jego przydzielenie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, zgodnie z opracowanym z rodziną planem pracy.

Plan pracy, w zależności od indywidualnej sytuacji rodziny, może ujmować:

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Plan pracy z rodziną, obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań i nie może przekroczyć 15 rodzin. Asystent jest zatrudniany przez Kierownika MGOPS i musi posiadać kwalifikacje określone w ustawie.

Pieczą zastępczą

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając opiekę, a gmina

właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
3. 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim (wg stanu na dzień 31.12.2019 r.) wynika, że z terenu Gminy Lubomierz liczba dzieci w pieczy zastępczej w 2019 roku wynosiła 8 w tym:

- w spokrewnionych rodzinach zastępczych 3 dzieci;
- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych 2 dzieci;
- w rodzinnym domu dziecka – 2 dzieci
- w zawodowej rodzinie zastępczej – pogotowiu opiekuńczym – 1 dziecko.

Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują w Gminie Lubomierz instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela nr 8. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Lubomierz:

<p>1. Urząd Gminy i Miasta w Lubomierzu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizacja dowozu dzieci do szkół; 2. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień (zlecanie realizacji zadań organizacjom pozarządowym, współpraca z Klubem Abstynenta); 3. dofinansowanie działań realizowanych przez różne podmioty. np: Dzień Dziecka, Zabawa Mikołajkowa, spotkania okolicznościowe tj. Wigilia dla osób niepełnosprawnych, starszych, chorych, samotnych, spotkania integracyjne przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i średnich z seniorami, spotkania w przedszkolu upowszechniające czytanie bajek, spotkania tematyczne. 4. organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy i Miasta Lubomierz; 5. prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej informacji w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych np.: „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw Na Rodzinę”, „Narkotyki to mnie nie kręci” itp. <ol style="list-style-type: none"> a) dofinansowanie programów profilaktycznych z uwzględnieniem programów zaadresowanych do rodziców w
---	---

	<p>zakresie podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych (finansowanie działalności jednostek oświatowych);</p> <p>b) finansowanie działalności świetlic środowiskowych działających na terenie Gminy Lubomierz;</p> <p>c) współorganizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z realizacją programów profilaktycznych - te formy działań posiadających opracowany merytoryczny program pracy profilaktyczno-terapeutycznej lub opiekuńczo-wychowawczej (np.: wycieczki krajoznawcze organizowane przez szkoły, parafie i organizacje pozarządowe);</p> <p>d) organizacja i dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych i zapobiegawczych, w tym widowisk artystycznych, konkursów tematycznych, publikacji oraz otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych, odbywających się bez alkoholu, promujących zdrowy styl życia, trzeźwość, abstynencję, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny.</p> <p>6) wspomaganie działalności instytucji, dofinansowanie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez promowanie zdrowego stylu życia – profilaktyka pozytywna;</p>
--	--

	<p>7) dofinansowanie rodzinnych festynów trzeźwości;</p> <p>8) dofinansowanie turniejów sportowych, olimpiad sportowych dzieci i młodzieży;</p> <p>9) dofinansowanie zajęć profilaktyczno-opiekuńczych, półkolonii i ferii zimowych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;</p> <p>10) dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego z elementami profilaktyki, kolonii profilaktycznych, obozów, zlotów dla dzieci i młodzieży;</p> <p>11) dofinansowanie szkoleń i warsztatów profilaktycznych.</p> <p>12) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz dodatków: zasilek rodzinny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie wychowawcze;</p> <p>13) przyznawanie i wypłacanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia), fundusz alimentacyjny;</p> <p>14) realizacja karty dużej rodziny.</p>
--	---

<p>2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja zadań asystenta rodziny na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w Gminie Lubomierz; 2) prowadzenie pracy socjalnej; 3) udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej w postaci zasiłków stałych, celowych, okresowych; 4) udzielanie pomocy rzeczowej w postaci opału na zimę, art. żywnościowych, odzieży; art. czystości etc. , 5) współorganizacja i dofinansowanie letniego wypoczynku dla dzieci; 6) pomoc finansowa związana z leczeniem; 7) wydawanie decyzji na potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych; - dożywianie dzieci w przedszkolu i szkołach; 8) prowadzenie działań związanych z aktywizacją społeczno-zawodową; 9) wspieranie aktywności lokalnej; 10) dofinansowanie uczestnictwa członków i rodzin członków Klubu Abstynenta w warsztatach, zlotach oraz obozach terapeutycznych; 11) przyznawanie i wypłacanie dodatków energetycznych; 12) współpraca z Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej w zakresie koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego; 13) udzielenie pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i prawnej.
---	---

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<p>1) wsparcie psychologiczne, realizowanie programów promujących zdrowy styl życia, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.</p> <p>2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-konsultacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.</p>
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonujący przy MGOPS w Lubomierzu	wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy.
5. Placówki oświatowo wychowawcze z terenu Gminy Lubomierz	<p>1) działalność edukacyjno-wychowawcza,</p> <p>2) działalność psychologiczno-edukacyjna,</p> <p>3) wsparcie pedagogiczne, psychologiczne dla rodziców i dzieci;</p> <p>4) realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych;</p> <p>5) prowadzenie wczesnej profilaktyki uzależnień w formie realizacji programów profilaktycznych na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół średnich.</p> <p>6) prowadzenie działań socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.</p>
6. Placówki służby zdrowia	działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
7. Parafie z terenu gminy	<p>1) działalność charytatywna, pomoc finansowa, organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.</p> <p>2) udział w kampaniach profilaktycznych.</p>

W Gminie Lubomierz funkcjonuje dostateczny wachlarz form pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Jest to zarówno poradnictwo, jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z sytuacjami kryzysowymi, nałogami itp. Instytucje wspierają i pomagają w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.

Potrzeby związane z realizacją zadania wspierania rodzin

Biorąc pod uwagę wzrost w ostatnich latach stopnia zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach, należy podejmować wszelkie działania, które mogą temu zapobiec zarówno aktualnie jak i w przyszłości.

Mając na uwadze działania podejmowane przez różnego rodzaju podmioty zarówno te funkcjonujące na terenie Gminy Lubomierz jak i te z poza terenu Naszej Gminy, istnieje potrzeba kontynuowania i poszerzania ścisłej współpracy tychże podmiotów, której głównym założeniem powinno być stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodzin poprzez działania mające na celu:

- wspieranie potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania;
- wzmacnianie systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem;
- poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy;
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku;
- zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Lubomierz
Marek Chrabaszcz